International Journal of Kannada Research 2019; 5(3): 22-32

International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com

ISSN: 2454–5813
IJKR 2019; 5(3): 22-32
© 2019 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 16-05-2019
Accepted: 18-06-2019

ಕೆ. ಯಾಲಕ್ಕಿ ಗೌಡ
ಸಂಶೋಧಕರು, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಮಂಡ್ಯ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ

Correspondence
ಕೆ. ಯಾಲಕ್ಕಿ ಗೌಡ
ಸಂಶೋಧಕರು, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಮಂಡ್ಯ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಮುಂಬೆಳಕು

ಕೆ. ಯಾಲಕ್ಕಿ ಗೌಡ

ಪೀಠಿಕೆ: ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿಂತ ನೀರಲ್ಲ. ಹರಿಯುವ ಪ್ರವಾಹ. ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತನ್ನ ದಿಕ್ಕು ಹಾಗೂ ರೂಪವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಇದು ಜನರ ಜೀವನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಂತಹದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ತಿರುವುಗಳು ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಜನರ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಕ್ರಾಂತಿಗಳು, ಹೀಗೆ ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಅಂಶಗಳಿಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪಂದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಯಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಪರಿಣಾವಾಗಿಯೇ ಒಂದೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಪಂಥಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಂಥಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರಾಕಾರರು ಒಂದೊಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟವನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಭಾಷಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪೂರ್ವ ಹಳಗನ್ನಡ, ಹಳಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಯುಗಗಳೆಂದು ವಿಭಾಗಿಸದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೈನಯುತ, ವೀರಶೈವಯುಗ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಯುಗಗಳೆಂದು ಗುರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಆಯಾ ಯುಗದ ಕವಿ ಶಿಖರಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಂಪಯುಗ, ಬಸವಯುಗ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಯುಗಗಳೆಂದು ವಿಭಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರ ಬದುಕಿನ ನಡೆಯನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಿಜ್ಞಾನದ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಪ್ರಭಾವ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಇತಿಹಾಸವುಳ್ಳ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕಾಲದ ಮೂರೋ, ನಾಲ್ಕೋ ಗುರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ಪಂಥಗಳಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಶತಮಾನಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನವೋದಯ, ಪ್ರಗತಿಶೀಲ, ನವ್ಯ, ನವ್ಯೋತ್ತರ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಭಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಉಗಮಗೊಂಡಿತು.

೨೦ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭಕಾಲವು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಆರಂಭವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಒಂದು ಪಂಥ ತನ್ನ ಸಾಧನೆಯ ಎತ್ತರವನ್ನು ತಲುಪಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪಂಥದ ಉದಯಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು.

ಇಂದಿಗೂ ಹೊಸ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಅವುಗಳು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಳಪ್ರಕಾರಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡುವುದು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ನಡೆದಿವೆ. ಉದಾ. ಸುನೀತ ಇದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಹೊಸ ಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪ್ರಯೋಗ ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಕಾಲ. ಭಾಷೆ–ವಸ್ತು– ಛಂದಸ್ಸಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹತ್ತಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಜರುಗಿದವು. ಭಾವಗೀತೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಹೊಸ ಶಕ್ತಿ. ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಗಂಭೀರ ನಾಟಕವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪಾದಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿತು. ಅಷ್ಟಷಟ್ಪದಿ, ಶೋಕಗೀತೆಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾದವು. ರಗಳೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಹಾಸ್ಯ ನಾಟಕ, ಏಕಾಂತನಾಟಕ ವಿಚಾರನಾಟಕ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಪ್ರಯೋಗವಾಯಿತು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಾದಂಬರಿ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾದಂಬರಿ, ಕಿರುಕಾದಂಬರಿ ಹೀಗೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಹಲವು ತಂತ್ರಗಳು ಬಳಕೆಯಾದವು.

ಕಾವ್ಯ ಸಣ್ಣ ಕಥೆ ಕಾದಂಬರಿ ನಾಟಕ ವಿಮರ್ಶಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ತನ್ನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಆಯಾ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿತು.

ಪ್ರಮುಖ ಪದಗಳು:– ಒಳ ಪ್ರಕಾರಗಳು, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುಂಬೆಳಕು

ಸಾರಾಂಶ:

ಭಾರತದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಹಾಗೂ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷಾ ಬಳಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಅತಿ ಹಳೆಯ ಭಾಷೆಯು ಹೌದು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಬರವಣಿಗೆಯ ಉದಾಹರಣೆ ದೊರಕಿರುವುದು. ತಾಳಗುಂದದ ಸಿಂಹಕ ಲಾಂಛನ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪುಸ್ತಕವೆಂದರೆ ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ. ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉಗಮ ಕ್ರಿ.ಶ.೬–೭ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾವ ಕೃತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಮೂರು ಘಟ್ಟಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ಹಳೆಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ೧೦ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗಿನ ಕಾಲ ಘಟ್ಟವನ್ನು ಹಳೆಗನ್ನಡ ಎಂದು ಗುರ್ತಿಸಬಹುದು. ಈ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜೈನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಹಾಗೂ ಚಂಪೂ ಶೈಲಿಯ ಕಾವ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರಚಿತವಾಗಿವೆ.

ನಡುಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿದವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ರಗಳೆ, ಸಾಂಗತ್ಯ ಮತ್ತು ದೇಶೀ ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಈ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜೈನ ಹಿಂದೂ ಹಾಗೂ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಬೋಧನೆಗಳ ಆಧಾರಿತವಾಗಿವೆ ಹಾಗೂ ಷಟ್ಪದಿ ಛಂದಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರವೂ ಪ್ರಸಿದ್ದವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣದ ಮುಖ್ಯ ಕೃತಿ ಕೇಶಿರಾಜನ ಶಬ್ಧಮಣಿದರ್ಪಣವೂ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಭಾಮೀನಿ ಷಟ್ಪದಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ತೋರಿದ್ದಾನೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರದ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಿರಿಮೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಭಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಗೀತವನ್ನೂ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ. ' ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ' ಬುನಾದಿಯಾಗಿದೆ.

ಬ್ರಿಟೀಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಕನ್ನಡ ೧೯ನೇ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯ ೨೦ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೊಸಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯಿತು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕ್ ರುದ್ರನಾಟಕಗಳ ಪ್ರಭಾವವಾಯಿತು. ನಾಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಕಾದಂಬರಿಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು.

ನಂತರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ದಾರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತದ್ದಾಗಿದೆ. ಬಂಡಾಯ, ದಲಿತ & ಸ್ತ್ರೀ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಬೇರೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳೇ ಬೇರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಕೊಡುವುದೇ ಉಚಿತ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಷಯ ದೊಡ್ಡದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಅರ್ವಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಹುದು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ವಿವರಣೆ. ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹವಿಲ್ಲದ ವಿಮರ್ಶೆಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಬಹುದು.

ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಾವ್ಯಗಳು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕಠಿಣವಾದ ನಿಯಮಗಳ ಶೃಂಖಲೆಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಮಕಾಲೀನ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕವಿಗಳಿಂದ ಸ್ಫೂತಿಗೊಂಡ ಹಲವು ಕವಿಗಳು ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಹಾದಿಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಹೊರಟರು. ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಹೊಸ ವಸ್ತು, ಹೊಸ ಭಾಷೆ, ಹೊಸ ಶೈಲಿ, ಹೊಸ ಧೋರಣೆಗಳಿಂದ ಹೊರಟಿರುವ ಈ ಕವಿ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿಮನದ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಬಳಸುವ ರೂಪಕಗಳೂ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಓದುಗರನ್ನು ಚಕಿತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಗದ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳೂ, ಕಾದಂಬರಿ, ಸಣ್ಣ ಕಥೆ, ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ನಾಟಕ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರ, ಪ್ರಬಂಧ, ಹರಟೆ, ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ, ವಿಮರ್ಶೆ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಬಂಧ. ಇತ್ಯಾದಿ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿವೆ. ಹೀಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಹುಲುಸಾಗಿ ಬೆಳಿಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಮೊದಲು ಭಾಷಾಂತರ ಹಾಗೂ ಅನುವಾದದಿಂದ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಂತ ಚಾಪನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಈಗಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದ ಧಾರವಾಹಿ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪತ್ರಿಕೋಧ್ಯಮ, ಜಾಹಿರಾತು, ಸಿನಿಮಾ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಹಾಸ್ಯ ನಟನೆಗಳು, ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆ, ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಜನರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿವೆ.

ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೊಸ ನವೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವಂತಹವರಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳು, ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಚಿಲುಮೆಯಾಗಿವೆ. ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಳಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ಕಾರ್ಯವೂ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಳ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಪಟ್ಟಿ

೧	ಕವನ	ಕಠಜಟ
೨	ಕಥಾ ಕವನ	ಓಚಿಡಿಡಿಚಿಣುತಜ ಠಿಠಜಟ
೩	ಕಥನ ಕಾವ್ಯ	ಓಚಿಡಿಡಿಚಿಣುತಜ ತಜಧಿಜ
೪	ಕವಿತೆ	ಕಠಜಣಡಿಧಿ
೫	ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕವಿಎ(ಗೋವಿನ ಹಾಡು)	ಇಥಜಟಠಿಟಚಿಟ
೬	ಪ್ರಸಂಗ ಕವಿತೆ	ಂಟಿಜಭಿಜಠಣಜ
೭	ನೀಳ್ಗವಿತೆ	ಐಠಟಿಠಜಡಿ ಕಠಜಟ
೮	ಭಾವಗೀತೆ	ಐಧಿಡುಭಿ
೯	ಪ್ರೇಮಗೀತೆ	ಐಠತಜ ಖಠಟಿಠ
೧೦	ಪ್ರಣಯ ಗೀತೆ/ಅನುರಾಗ ಗೀತೆ	ಂಡಿಟಚಿಣಚಿಡಿಧಿ ತಜಧಿಜ

೧೧	ವಿರಹ ಗೀತೆ	ಐಠಟಿಜಟುಟಿಫ, ಠಟಿಡ/ ಕಚಿಡಿಣುಟಿಡ, ಠಟಿಡ
೧೨	ಶೋಕ ಗೀತೆ	ಇಟಜಡಿಥಿ
೧೩	ವೀರ ಗೀತೆ	ಖಠಟಿಡ ಠಜಿ ಗಿಜಡಿಠುಥಿ ಜಜಜಫ, ಉಚಿಟಿಥಿಜ ಜಜ ಠಫಣಜ
೧೪	ವೀರಗಾಥೆ, ವೀರ ಕಾವ್ಯ	ಊಜಡಿಠುಥಿ ತಜಥಿಜ, ಖಚಿಡಿಚಿ
೧೫	ಕ್ರಾಂತಿ ಗೀತೆ	ಖಜತಠಟಣಣುಠಟಿಚಿಡಿಥಿ, ಠಟಿಡ
೧೬	ಪ್ರಶಂಸಾ ಗೀತೆ, ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಕವನ/ಹಾಡು	ಖಠಟಿಡ ಠಜಿ ಡಿಟಠಡಿಥಿ, ಠಿಚಿಜಚಿಟಿ
೧೭	ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆ	ಆಜತಠಣುಠಟಿಚಿಟ ಖಠಟಿಡ
೧೮	ನಾಡ ಭಕ್ತಿಗೀತೆ	ಅಠಣಟಿಣಡಿಥಿ, ಠಟಿಡ
೧೯	ದೇಶಭಕ್ತಿ ಗೀತೆ	ಕಚಿಣಡಿಠಣುಟ, ಠಟಿಡ
೨೦	ವಚನಗಳು	ಖಚಿಥಿಟಿಡ, ಣಣಣಜಡಿಚಿಟಿಥಿಜ
೨೧	ದ್ವಿಪದಿಗಳು	ಅಠಣಠಿಜಣ
೨೨	ತ್ರಿಪದಿಗಳು	ಖಿಡಿಠಿಟಜಣ
೨೩	ಚೌಪಡಿಗಳು	ಕಿತಚಿಡಿಣಜಣ (ಕಿತಚಿಡಿಣಡಿಚಿಟಿ)
೨೪	ಕಾವ್ಯ	ಕಠಜಣಡಿಥಿ
೨೫	ಖಂಡ ಕಾವ್ಯ	ಇಠಿಟಟಠಟಿ, ಇಠಿಥಿ ಣಡಿಚಿಡಿಟಜಟಿಣ
೨೬	ಮಹಾಕಾವ್ಯ	ಇಠಿಥಿ
೨೭	ಪ್ರಗಾಥಾ(ಗಂಭೀರ ಪದಗಳು)	ಔಜಜ
೨೮	ಸುನೀತಾ	ಖಠಟಿಟಿಜಣ
೨೯	ಮುಕ್ತಕಗಳು	೦, ಜಠಿಚಿಡಿಚಿಣಜ ಇಟಟಿಜ ಠಜಿ ಗಿಠಡಿಣ ಠಿಠಜಟ ತುಥಿಥಿ ಗಿಥಿ ಥಿಠಟಠಿಟಜಣಜ ಟಜಚಿಟುಟಿಡ.
೩೦	ಸೀಸ ಪದ್ಯ	೦ ಇಟಟಿಜ ಠಜಿ ಒಜಣಡಿಜ
೩೧	ಕಂದ ಪದ್ಯ (ಒಂದು ಛಂದಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ)	ಮಿಟಿಜ ಠಜಿ ಟಜಣಡಿಜ
೩೨	ಮುಕ್ತ ಛಂದಸ್ಸು	ಈಡಿಜಜ ತಜಥಿಜ
೩೩	ದೃಶ್ಯ ಕಾವ್ಯ (ಚಿತ್ರ– ಕವನಗಳ ಸಂಕಲನ)	ಕುಥಿಣಣಡಿಜ–ಠಿಠಜಣಡಿಥಿ ಥಿಠಟಟಜಥಿಣುಠಟಿ
೩೪	ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯ (ಪದ್ಯಗದ್ಯ ಮಿಶ್ರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ	ಈಠಡಿಟ ಠಜಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ ಗಿಟಿ ಖಥಿಥಿ ಠಿಡಿಠಜ ಚಿಟಿಜ ತಜಥಿಜ ಚಿಟಣಜಡಿಟಿಚಿಣುತಜ
೩೫	ವೃತ್ತ ಪದ್ಯಗಳು	ಅಡಿಥಿಟಜ ತಜಥಿಫ
೩೬	ಪ್ರಾಸ ಪದ್ಯಗಳು(ಪದ್ಯದ ನಿಯತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನಿಯತಾಕ್ಷಕರುಗಳು)	ಖುಥಿಟಜ ತಜಥಿಫ
೩೭	ಷಟ್ಪದಿಗಳು (ಒಂದು ಛಂದಸ್ಸು ೬ ಪಂಕ್ತಿಗಳ ಪದ್ಯ)	ಖುಥ ಟುಟಿಜಜ, ಣಚಿಟಿದಜ
೩೮	ರಗಳೆಗಳು (ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ್ಯಜಾತಿ)	ಗಿಜಥಿಜ ಜಿಠಡಿಟ ಗಿಟಿ ಇಚಿಟಿಟಿಚಿಜಚಿ
೩೯	ಶತಕಗಳು (ನೂರು ಬಿಡಿ ಪದ್ಯಗಳ ಮಾಲೆಯಾದ ಕವನ)	ಖಣಡಿಟಿಡ ಠಜಿ ಚಿ ಗಿಣಟಿಜಡಿಜಜ, ಣಚಿಟಿದಥಿ
೪೦	ಸಾಂಗತ್ಯ	ಊಚಿಡಿಟಠಟಿಥಿ, ಥಿಠುಜಡಿಜಟಿಥಿಜ
೪೧	ಚುಟಕಗಳು	ಋಟಜಡಿಠಿಥಿಇ
೪೨	ಚುಟುಕುಗಳು (ಹನಿಗವನ)	ಖುಠಣ ಠಿಣುಥಿ ಠಿಠಜಟ, ಜಠಿಠಡಿಚಿಟ
೪೩	ಕನ್ನಡ ಶಾಯಿರಿಗಳು	ಏಚಿಟಿಟಿಚಿಜಚಿ, ಚುಡಿ
೪೪	ಕನ್ನಡ ಗಜಲುಗಳು	ಏಚಿಟಿಟಿಚಿಜಚಿ ಉಚಿದಚಿಟ
೪೫	ರೂಬಾಯಿಗಳು	ಖಣಥಚಿಥಿ
೪೬	ಕನ್ನಡದ ಹೈಕುಗಳು (ಜಪಾನಿಯಲ್ಲಿ–೩ ಸಾಲಿನ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾರ), ಹೈ ಕು	ಎಚಿಠಿಚಿಟಿಜ ಖಿಡಿಠಿಟಜಣ
೪೭	ಹಾಡು (ಗೀತೆ)	ಖಠಟಿಡ
೪೮	ಸ್ತುತಿ ಗೀತೆಗಳು	ಕಡಿಥುಜ, ಠಟಿಡ
೪೯	ಸಂಸಾರಿಕೆ ಗೀತೆಗಳು	ಆಠಟಠಣುಥಿ, ಠಟಿಡ (ಈಚಿಟುಟಥಿ ಡಿಜಟಚಿಣಜಜ, ಠಟಿಡ)
೫೦	ನೀತಿ ಗೀತೆಗಳು	ಇಣುಥಿ, ಠಟಿಡ
೫೧	ಸಂವಾದ–ಸಂಭಾಷಣೆ	ಅಠಟಿತಜಥಿಚಿಣುಠಟಿ, ಆಚಿಟಠಠಣಜ, ಠಟಿಡ
೫೨	ಪೌರಾಣಿಕ ಗೀತೆಗಳು	ಏಜಠಜಟಿಜಚಿಡಿಥಿ, ಠಟಿಡ
೫೩	ಸಂವಾದಿ ಗೀತೆಗಳು (ಸಮಾನವಾದ– ಸರಿಸಮವಾದ)	ಅಠಡಿಡಿಫಠಿಠಟಿಜುಟಿಡ, ಚಿಟಿಚಿಟಠಠಠಣ, ಠಟಿಡ
೫೪	ಚರಮಗೀತೆ	ಃಡಿಜಚಿಣು ತಜಥಿಜ
೫೫	ಕಥನ ಗೀತೆಗಳು	ಓಚಿಡಿಡಿಚಿಣುತಜ, ಠಟಿಡ
೫೬	ಆನಪದ ಗೀತೆಗಳು	ಈಟಠಇ, ಠಟಿಡ
೫೭	ಕೀರ್ತನೆ(ದೇವರ ನಾಮ, ದೇವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವ ಹಾಡು)	ಊಥಿಟಟಿ, ಗಿಥಚಿಟಿಟಿಚಿ, ಕಚಿಜಚಿಟಿ
೫೮	ಭಜನೆ (ದೇವತಾಸ್ತೋತ್ರ ಹಾಡು, ಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುವುದು.	ಊಥಿಟಟಿ, ಕಚಿಟಟ

೫೯	ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	ಕಡಿಚಿಥಿಜಡಿ
೬೦	ಸುಪ್ರಭಾತ (ಸ್ತುತಿ, ಹೊಗಳಿಕೆ, ಪ್ರಶಂಸೆ, ಗುಣಗಾನ)	ಇಣಾಟರಂಥಿ
೬೧	ಸ್ಮೃತಿ (ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ)	ಖಥಿಡುರಿಣಣಾಡಿಜ
೬೨	ಸ್ತೋತ್ರಗಳು(ಸ್ತುತಿ, ಸಂಕೀರ್ತನೆ)	ಕಡಿಚಿಥುಜ
೬೩	ಸೂತ್ರಗಳು	ಕಡುಟಿಥುರಿಟಜ, ಖಣಾಟಜ, ಈರಡಿಟಟಟಚಿಜ
೬೪	ನಾಮಾವಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಓಚಿಟುಟಿರ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಾಡಿಜ
೬೫	ಗಾದೆಗಳು–ಲೋಕೋಕ್ತಿ	ಕಡಿರಿತಜಡಿಥ
೬೬	ಒಗಟುಗಳು	ಖುಜಜಟಜ
೬೭	ಲಾವಣಿಗಳು	ಃಚಿಟಟಚಿಜ, ಆರರರಜಡಿಜಟ
೬೮	ಚಾಟುಪದ್ಯ, ಚುಟುಕು, ಹನಿಗವನ	ಇಯರಂಡಿಚಿಟ, ಖುರಡಿಣ ಯಣಣಥಿ ರಿರಜಟ
೬೯	ನಾಟು ನುಡಿಗಳು (ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಮಾತು)	ಇಯರಂಡಿಚಿಟ,
೭೦	ಪಡೆ ನುಡಿಗಳು	ಕುಡಿಭಜ
೭೧	ನುಡಿಗಟ್ಟು	ಖಜುರಟ
೭೨	ಹರಟೆ (ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧದ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ)	ಅಭಿಣಾಚಿಟ ಛಿರಟಿತಜಢಿಚಿಣುರಟಿ ಛುಚಿಣ
೭೩	ವಕ್ರೋಕ್ತಿಗಳು	ಕಜಡಿತಝುತಜ ಖರಿಜಜಛುಜ
೭೪	ಚತುರೋಕ್ತಿ	ಕಿಣುರಿ, ಫುಣಣಛುಟ, ಜಯರಂಡಿಚಿಟ
೭೫	ಅನ್ಯಾರ್ಥಗಳು	ಫರಡಿಜ ರಜಿ ಜುಜಿಜಿಜಡಿಜಟಿಣ ಒಜಚಿಟುಟಿರ
೭೬	ಸೌವ್ಯೋಕ್ತಿ	ಇಣಾಯುಜಝುಟ
೭೭	ನುಡಿ ಮುತ್ತುಗಳು	ಫುಜ, ಚಿಥುಟಿರ
೭೮	ಸುಭಾಷಿತ, ಹಿತವಚನ, ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು	ಒಚಿಥುಟ
೭೯	ಆಧುನಿಕ ವಚನಗಳು	ಒರಜಜಡಿಟಿ ಗಿಚಿಛುಚಿಟಿಚಿ. ಖ
೮೦	ನಾಟಕ (ಗದ್ಯ)	ಆಡಿಚಿಟಚಿ
೮೧	ಗೀತನಾಟಕ, ರೂಪಕ, ಗೇಯ ನಾಟಕ	ಔರಿಜಡಿಚಿ
೮೨	ಗೀತಿಕೆ, ಸಣ್ಣ ಹಾಡು, ಕಿರು ಕವನ	ಖಣಚಿತಜ,್ರಡಿಣ ರಿರಜಟ
೮೩	ನಗೆ ನಾಟಕ	ಅರಟಜಜಥಿ
೮೪	ಪ್ರಹಸನ (ವಿನೋದನಾಟಕ, ನಖಲಿ)	ಈಚಿಢಿಜ ಅರಟಜಜಥಿ
೮೫	ಕಿರು ನಾಟಕ	ಖಣಣಟಜ ರಿಟಚಿಥಿ
೮೬	ದುರಂತ ನಾಟಕ	ಖಿಡಿಚಿರಜಜಥಿ (ಅಚಿಣಭಿಣಡಿರಯುಜ)
೮೭	ರುದ್ರನಾಟಕ, ಗಂಬೀರ ನಾಟಕ	ಖಿಡಿಚಿರಜಜಥಿ
೮೮	ಏಕಾಂತ ನಾಟಕ	ಔಟಿಜ ಂಛಿಣ ರಿಟಚಿಥಿ
೮೯	ರೇಡಿಯೋ ನಾಟಕ	ಖಚಿಜುರ ಜಡಿಚಿಟಚಿ
೯೦	ಅತಿರೇಕ ನಾಟಕ	ಒಜಟರಜಡಿಚಿಟಚಿ
೯೧	ಅಸಂಗತ ನಾಟಕ(ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ, ಬಾಲಿಶ)	ಂಛಣಾಡಿಜ
೯೨	ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕ (ಪುರಾಣ)	ಐಜರಜಟಿಜ, ಚಿಟಿಛುಜಟಿಣ, ಣರಡಿಥಿ, ್ರಚಿಡಿಥಿ ಜಿಚಿಟಜ
೯೩	ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಾಟಕ	ಊುಣರಡುಥಿಚಿಟ ಜಡಿಚಿಟಚಿ
೯೪	ಧಾರ್ಮಿಕ ನಾಟಕ	ಖಜಟುರುರಣಾ ಜಡಿಚಿಟಚಿ
೯೫	ವಿನೋಧ ನಾಟಕ	ಈಚಿಡಿಛಿಜ
೯೬	ಕಥೆಗಳು	ಖಣರಡುಜ
೯೭	ಉಪ ಕಥೆಗಳು	ಖಣಾಥ, ಣರಡಿಥಿ, ಖಜಛಿಜಟಿಜಚಿಡಿಥಿ, ಣರಡುಜ.
೯೮	ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು	ಖುರಡಿಣ, ಣರಡುಜ
೯೯	ದಂತ ಕಥೆಗಳು/ ಕಟ್ಟು ಕಥೆಗಳು	ಐಜರಜಟಿಜ
೧೦೦	ನೀಳಗಥೆಗಳು	ಐರಟಿರ ಖಣರಡುಜ
೧೦೧	ಬೃಹತ್ ಕಥೆಗಳು	ಒಜರಚಿ, ಣರಡುಜ
೧೦೨	ಪರಿಸರದ ಕಥೆಗಳು	ಇಟಿತುಡಿಟಿಟಜಟಿಣಚಿಟ ಖಣರಡುಜ
೧೦೩	ಜಲಚರದ ಕಥೆಗಳು	ಔಛಿಜಚಿಟಿ, ಣರಡುಜ
೧೦೪	ಕಾಡಿನ ಕಥೆಗಳು	ಎಣಾಟಿರಟಜ, ಣರಡುಜ
೧೦೫	ಆತ್ಮ ಕಥೆಗಳು	ಂಟಿಣರ ಏರರಡಿಚಿಯುಥಿ
೧೦೬	ನೀತಿಸಾರ ಕಥೆಗಳು (ನೀತಿ ಕಥೆ)	ಕಚಿಡಿಚಿಭಟಜ/ಂರಿರಟರರಣಾಜ ಜಿಚಿಭಟಜ
೧೦೭	ಐತಿಹ್ಯ	ಒಥಿಣು
೧೦೮	ಅಖ್ಯಾಯಿಕೆ (ಪುಟ್ಟಕಥೆಗಳು)	ಖುಟಥಿ, ಣರಡುಜ
೧೦೯	ಪ್ರವಾಸದ ಕಥೆಗಳು	ಖಿಡಿಚಿತಜಟ ಖಣರಡುಜ

೧೧೦	ಜಾನಪದ ಕಥೆಗಳು	ಈಠಟಇಾಣಚಿಟಜ
೧೧೧	ಕಾದಂಬರಿಗಳು	ಓಠತಜಟ
೧೧೨	ಕಿರು ಕಾದಂಬರಿಗಳು	ಒಟಟು ಟಿಠತಜಟ
೧೧೩	ರೂಪಕ ಕಥೆಗಳು	ಔಟಟಜರಠಡಿಥಿ
೧೧೪	ಬೃಹತ್ ಕಾದಂಬರಿಗಳು	ಒಜರಚಿ ಟಿಠತಜಟ
೧೧೫	ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು	ಊಬಣಠಡುಭಿಚಿಟ ಟಿಠತಜಟ
೧೧೬	ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು	ಖಠಛಿಚಿಟ ಟಿಠತಜಟ
೧೧೭	ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು	ಖಜಟುರಿಠಣ ಟಿಠತಜಟ
೧೧೮	ಪತ್ತೇದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು	ಆಜಣಜಛಿಣುತಜ ಟಿಠಜಟ
೧೧೯	ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾದಂಬರಿ	ಖಛಿಜಟಿಣುಜಿಛಿಣುಠಟಿ
೧೨೦	ಮನೋ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು	ಕುಥಿಛಿಠಟಠರುಛಿಚಿಟ ಟಿಠತಜಟ
೧೨೧	ನಾಟಕ ರೂಪಕ ಕಾದಂಬರಿ	ಆಡಿಚಿಟಚಿಣುಛಿ ಟಿಠತಜಟ
೨೨	ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ	ಐಣಜಡಿಚಿಡಿಥಿ ಛಿಡಿಣುಛಿಟ
೧೨೩	ಕಾವ್ಯ ಮಿಮಾಂಸೆ	ಕಠಜಣುಛಿ
೧೨೪	ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಮರ್ಶೆ	ಖಜಜಚಿಡಿಛಿ ಛಿಡಿಣುಛಿಟ
೧೨೫	ಪರಾಮರ್ಶೆ	ಖಿಠಣರುಣ
೧೨೬	ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ	ಅಠಟಠಿಚಿಡಿಚಿಣುತಜ, ಣಜಥಿ
೧೨೭	ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ	ಅಣಟಣಡಿಚಿಟ, ಣಜಥಿ
೧೨೮	ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು(ವಿವರಣೆ, ನಿರೂಪಣೆ, ವಿಮರ್ಶೆ)	ಇಥಠಿಟಚಿಟಿಚಿಣುಠಟಿ
೧೨೯	ಭಾಷ್ಯ	ಖಟಿಣಜಡಿ ಠಿಡಿಜಣಚಿಣುಠಟಿ
೧೩೦	ರಂಗ ವಿಮರ್ಶೆ	ಖಣಚಿರಜ ಛಿಡಿಣುಛಿ
೧೩೧	ವಿಡಂಬನೆ	ಖಚಿಣುಡಿಜ
೧೩೨	ಅಣಕ	ಕಚಿಡಿಠಜಥಿ
೧೩೩	ಸಹಾಯಕ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಬಾಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕಲಾ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ತಾತ್ವಿಕ
೧೩೪	ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ/ಆತ್ಮಚರಿತೆ/ಆತ್ಮಕಥೆ	ಏಠರಡಿಚಿಠಿಥಿ
೧೩೫	ಪರ್ಯಾಯ ಚರಿತ್ರೆ	ಔಟಣಜಡಿಟಿಚಿಣುತಜ ಊಣಠಡಿಥಿ
೧೩೬	ರೂಪಾಂತರ	ಖಿಡಿಚಿಟಜಿಠಡಿಟ
೧೩೭	ಅನುವಾದ	ಖಿಡಿಚಿಟಚಿಟಚಿಣುಠಟಿ
೧೩೮	ಭಾಷಾಂತರ	ಖಿಡಿಚಿಟಟಚಿಣುಠಟಿ
೧೩೯	ಅಂಕಣ ಬರಹ	ಅಠಟಣಟಟಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಡಿಜ
೧೪೦	ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಅಠಟಟಜಟಣಠಡಿಥಿ ಟಿಠಣಜ
೧೪೧	ನಕಲಿ, ಚೇಷ್ಟೆ, ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ನಾಟಕ, ಲೇಖನ, ಪ್ರಹಸನ (ನಕಲಿ ಚೇಷ್ಟೆ ಕುಚೋದ್ಯ)	ಃಣಡಿಟಜಡತಜ
೧೪೨	ಅಭಿನಂದನಾ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಈಜಟುಛಿಣುಠಟಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಡಿಜ
೧೪೩	ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ(ನೆನಪು ನಮನ)	ಖಜಟಜಟಛಜಡುಟಿರ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಡಿಜ
೧೪೪	ಪ್ರಸಂಗ ಲೇಖನಗಳು	ಖಟಿಛಿಜಜಟಿಣ ತಿಡಿಣುಟಿರ/ಚಿಡಿಣುಛಿಟಜ
೧೪೫	ಆಗು ಹೋಗುಗಳು	ಔಜಿಜಿಚುಢಿ, ಊಚಿಠಿಠಿಜಟುಟಿರ, ಕಥುಛುಟುಣುಜ ಗುಚಿಛುಟುಣುಜ
೧೪೬	ಪ್ರತ ಲೇಖನಗಳು	ಐಜಣಣಜಡಿ ಚಿಡಿಣುಛಿಟಜ
೧೪೭	ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಖಜಜಿಟಜಛಿಣುಠಟಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಡಿಜ/ಣುಠಣರು ಟುಣಜಡಿಚಿಣಡಿಜ
೧೪೮	ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಖಛಿಜಟಿಣುಜಿಛಿ ಚಿಡಿಣುಛಿಟಜ
೧೪೯	ನಿರೂಪಣಾ ಲೇಖನಗಳು	ಇಟಜಛಠಡಿಚಿಣುಠಟಿ ತಿಡಿಣುಟಿರ
೧೫೦	ಸಂದರ್ಶನ ಲೇಖನಗಳು	ಖಟಿಣಜಡಿತುಜತಿ ಚಿಡಿಣುಛಿಟಜ
೧೫೧	ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು (ರಾಜಕೀಯ , ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ)	ಅಣಡಿಡಿಜಟಿಣ ಚಿಜಿಜಿಚುಢಿ.(ಕಠಟುಣುಛಿಚಿಟ ಖಠಛಿಚಿಟ, ಇಛಿಠಟಿಠಟುಛಿಚಿಟ)
೧೫೨	ಪೀಠಿಕೆ ಲೇಖನಗಳು	ಕಡಿಜಜಿಚಿಛಿಜ ತಿಡಿಣುಟಿರ
೧೫೩	ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರಹಗಳು	ಇಜುಣಠಡುಚಿಟ ಚಿಡಿಣುಛಿಟಜ/ತಿಡಿಣುಟಿರ.
೧೫೪	ಚಿಂತನಾ ಬರಹಗಳು	ಖಜಜಿಟಜಛಿಣುತಜ ಠಡಿ ಛಿಠಟಿಣಜಟಠಿಟಚಿಣುತಜ ತಿಡಿಣುಟಿರ
೧೫೫	ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತನೆ	ಅಣಟಣಡಿಜ ಣುಠಣರುಣ
೧೫೬	ಬದುಕು–ಬರಹ	ಏಜಿಜ–ಘಡಿಣುಟಿರ
೧೫೭	ಸಂಕ್ಷಿಪತ್ರ ಬರಹಗಳು	ಃಡುಜಜಿ ತಿಡಿಣುಟಿರ

೧೫೮	ಬಿಡಿ ಬರಹಗಳು	ಖಜಠಿಚಿಡಿಚಿಣಜ ಠಡಿ ನಠಟಚಿಣಜಜ ಠಡಿ ಇಟಿಜುತುಜಣಚಿಟ ಚಿಡಿಣಟಿಛಿಟಜ/ತಿಡಿಣಟಿರ
೧೫೯	ವಿನೋದ ಬರಹಗಳು	ಈಣಟಟಿಥಿ ಚಿಡಿಣಟಿಛಿಟಜ/ತಿಡಿಣಟಿರ
೧೬೦	ಪ್ರಸಕ್ತ ವಿದ್ಯಮಾನ	ಅಣಡಿಜಟಿಣ ಚಿಜಿಜಿಚಿಡಿ
೧೬೧	ಹಾಸ್ಯ ಬರಹಗಳು	ಊಣಟಠಡಿಠಣ ಚಿಡಿಣಟಿಛಿಟಜ/ತಿಡಿಣಟಿರ
೧೬೨	ವ್ಯಂಗ್ಯ ಬರಹಗಳು	ಖಡಿಠಟಿಥಿ ತಿಡಿಣಟಿರ
೧೬೩	ಸಾಧಕ–ಬಾಧಕಗಳು(ಯೋಜನಾ ಸಾಹಿತ್ಯ)	ಕಡಿಠ & ಅಠಟ
೧೬೪	ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ/ ಮಾಹಿತಿ ಕೈಪಿಡಿ	ಉಣಜಚಿಟಿಛಿಜ ಊಚಿಟಿಜ ಛಿಠಠಞ
೧೬೫	ಕೈಪಿಡಿ	ಊಚಿಟಿಜ ಛಿಠಠಞ, ಒಚಿಟಿಣಚಿಟ
೧೬೬	ಪತ್ರಿಕಾ ಲೇಖನಗಳು	ಂಡಿಣಟಿಛಿಟಜ
೧೬೭	ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ ಲೇಖನಗಳು	ಖಜಟುಟಿಚಿಡಿ ತಿಡಿಣಟಿರ/ಚಿಡಿಣಟಿಛಿಟಜ
೧೬೮	ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳು	ಕಜಡಿಠಟಿಚಿಟಣಥಿ ಚಿಡಿಣಟಿಛಿಟಜ
೧೬೯	ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯಗಳು	ಃಡಿಜಜಿ ಂಛಿಡಿತುಟಿಣಚಿಟಿಛಿಜ
೧೭೦	ಪ್ರಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಅಠಟಠಿಚಿರು ಟಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೭೧	ಕಿರು ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳು	ಊಚಿಟಿಜಛಿಠಠಞ
೧೭೨	ಪುಸ್ತಿಕೆಗಳು	ಃಡಿಠಛಿಜಡಿ
೧೭೩	ಕರಪತ್ರಗಳು	ಊಚಿಟಿಜ ಛಿಟಟ
೧೭೪	ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗಳು	ಒಚಿಟಿಜಿಜಿಣಠ
೧೭೫	ಮಡಿಕೆ ಪತ್ರಗಳು	ಈಠಟಜಜಡಿ
೧೭೬	ಪದ ಕೋಶಗಳು	ಆಛಿಣಠಟಿಚಿಡಿಜ
೧೭೭	ವಿಶ್ವಕೋಶಗಳು	ಇಟಿಛಿಥಿಛಿಟಠಠಿಚಿಜಜುಚಿ
೧೭೮	ಜ್ಞಾನಕೋಶಗಳು	ಉಜಟಿಜಡಿಚಿಟ ಞಟಿಠತಿಟಜಜಗಜ
೧೭೯	ಕಲೆ–ಸಂಸ್ಕೃತಿ (ಶಿಲ್ಪ, ಚಿತ್ರ, ನೃತ್ಯ, ಜಾನಪದ)	ಂಡಿಣ & ಛಿಣಟಣಣಡಿಜ
೧೮೦	ದರ್ಶನ, ಅವಲೋಕನ, ನೋಡುವುದು	ಃಡಿಠಿಛಿಟಿರ, ತುಜತಿ, ಗರುಣ ಛಿಜುಠಟಜುಟಿರ, ಠಿಜಡಿಣಚಿಟ
೧೮೧	ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ	ಗಿಚಿಷ್ಣುಟಿಚಿತಚಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೮೨	ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಖುಚಿತಚಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೮೩	ವೈದಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಗಿಜಜುಛಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೮೪	ಅವೈದಿಕ (ಚಾರ್ವಾಕ, ಲೋಕಾಯತ ಸಾಹಿತ್ಯ)	ಐಠಞಚಿಥಿಚಿಣಚಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೮೫	ಬೌದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಃಣಜಜುಟ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೮೬	ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಎಚಿಟಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೮೭	ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ(ಧರ್ಮ ನೀತಿ)	ಖಜಟುರಜಠಣ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೮೮	ತತ್ವಜ್ಞಾನ	ಕುಟಠಠರುಥಿ
೧೮೯	ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಆಠತಿಟಿ–ಡಿಠಜಜಜಟಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೯೦	ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಖಜಛುಟಟುಠಟಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೯೧	ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಘಠಟಜಟಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೯೨	ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಅುಟಜಡಿಜಟಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೯೩	ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಘಜಣಜಡಿಟಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೯೪	ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಖಟಿಜುಚಿಟಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೯೫	ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಕಜಡಿಠಟಿಚಿಟಣಥಿ ಜಜತಜಟಠಠಿಟಜಟಿಣ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೯೬	ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಲಿಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಐಜಛಿಣಣಡಿಜ, ಜಡಿಜ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೧೯೭	ಕಾನೂನು ಸಾಕ್ಷರಮಾಲಿಕೆ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಐಚಿತಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಛಿಥಿ, ಜಡಿಜ
೧೯೮	ಆರೋಗ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ(ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ)	ಊಜಚಿಟಣು– ಖಛಿಜಟಿಛಿಜ (ಒಜಜುಛಿಚಿಟ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ)
೧೯೯	ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಖಿಜಛಿಟುಛಿಚಿಟ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೨೦೦	ಕೃಷಿ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಂರಡಿಛಿಣಟಣಣಡಿಜ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೨೦೧	ಕ್ರೀಡಾ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಖಠಿಠಡಿಣ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೨೦೨	ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಖಠಛಿಚಿಟ, ಛಿಜಟಿಛಿಜ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೨೦೩	ವಯಸ್ಕರ ವಾಗ್ಮಯ	ಂಣಜುಣ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೨೦೪	ಭಾಷಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಐಟಿರಣುಟಛಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೨೦೫	ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಮಾಲಿಕೆ	ಕಿಣಜಣಠಟಿ ಚಿಟಿತಿಜಡಿ, ಜಡಿಜ
೨೦೬	ಶೈಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ(ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನ)	ಖುಥಿಟುಣಛಿ
೨೦೭	ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಾಗಗಳು)	ಖಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ ಠಜಿ ಞಟಿಠತಿಟಜಜಗಜ
೨೦೮	ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಎಠಣಡಿಟಿಚಿಟುಟ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ
೨೦೯	ಚಲನಚಿತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಅುಟಿಜಟಚಿ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ

೨೧೦	ಸಂದೇಶ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಒಋಚಿಜಿರಜ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಾಡಿಜ
೨೧೧	ಗೃಹ ವಿಜ್ಞಾನ	ಊಠಟಜ, ಛಿಜಟಿಛಿಜ
೨೧೨	ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ	ಖಛಿಣಟಠಿಣಣಾಡಿಜ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಾಡಿಜ
೨೧೩	ಪ್ರಬಂಧಗಳು	ಇಚಿಧಿ
೨೧೪	ವಿಚಾರಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳು	ಋಿಠಣಾರುಣಜಿಣಟ ಋಚಿಧಿ (ಖಜಜಿಟಜಛಿಣುತಜ ಋಚಿಧಿ)
೨೧೫	ವರ್ಣನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳು	ಆಜಛಿಡುಠಿಣುತಜ ಋಚಿಧಿ)
೨೧೬	ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳು	ಅಡುಣುಛಿಚಿಟ ಋಚಿಧಿ
೨೧೭	ವೃತ್ತಾಂತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳು	ಓಚಿಡಿಡಿಚಿಣುತಜ ಋಚಿಧಿ
೨೧೮	ಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳು	ಖಟಚಿರುಟಿಚಿಡಿಧಿ ಋಚಿಧಿ
೨೧೯	ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು	ಇಚಿಧಿ(ಇಟಜರಜಟಿಣ ಋಚಿಧಿ), ಎಟಠಿಟಜ, ಉಜಟಿಣಟಜ, ಠಜಿಣ.
೨೨೦	ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಬರವಣಿಗೆ	ಃಡುಜಜಿ ತಿಡುಣುಟಿರ

ಕೆಲವು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಒಳ ಪ್ರಕಾರಗಳ ನೋಟ

೧. **ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ :** ೧೬ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸುಧಾರಣಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವೇ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ.

ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳು

೧. **ಕೀರ್ತನೆಗಳು:** ಇವುಗಳನ್ನು ದೇವರನಾಮಗಳೆಂದೂ ಕರೆಯುವುದುಂಟು. ದಾಸರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಸಾದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು (ಉದಾ) ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ದಾಸರ ಆರಾಧ್ಯ ದೇವರ ಅಂಕಿತನಾಮ ಇರುತ್ತದೆ. ಸುಳಾದಿಗಳಿಗಿಂತ ಸರಳ, ಉಗಾಬೋಗಗಳಿಗಿಂತ ಬಿಗಿಯಾದ ಬಂಧ ಉಳ್ಳದ್ದು.
ಉದಾ: ಪುರಂದರದಾಸರ ಹಾಡುಗಳು.

೨. **ಸುಳಾದಿ :** ಇದು ತಾಳ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಗೇಯ ರಚನೆ : (೧) ಧ್ರುವ (೨) ಮಧ್ಯ (೩) ತ್ರಿಪುಟ (೪) ಝಂಪ (೫) ರೂಪಕ (೬) ಅಟ್ಟ (೭) ಏಕತಾಳ ಎಂಬ ಏಳು ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳಾದಿಗಳನ್ನು ಹಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಉದಾ : ರೂಪಕತಾಳ.
ನೀಲ ಮೇಘಶ್ಯಾಮ ಕೋಮಲನ
ಹಾಲು ಕುಡಿಯ ಬಾರೊ ಹಸಿದೆಯಾ ರಂಗಯ್ಯ'
ಹಾಲು ಮೊಸರು ಬೆಣ್ಣೆ ಹಾವಳಿಗಾರನೆೊ
ಶ್ರೀಲೋಲ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ.

೩. **ಉಗಾಬೋಗ :** ಎಲ್ಲಾ, ರಾಗ, ತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಬಹುದಾದ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಬಗೆಯ
ಹಾಡು. ಒಂದೇ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಹಾಡಬಹುದು.
ಉದಾ : ರಾಮದಾಸರ ಒಂದು ರಚನೆ
"ನಿನ್ನಿಂದ ಬೆಳಗುವುದು ನಿನ್ನಿಂದ ಮುಳುಗುವುದು
ನಿನ್ನಿಂದಲಳೆಯುವುದು ನಿನ್ನಿಂದ ಉಳಿಯುವುದು"

೪. **ದಂಡಕ :** ಗದ್ಯ–ಪದ್ಯಗಳ ಮೇಳ. ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿರುವ ಏಕೈಕ ದಂಡಕ
ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿನರಸಿಂಹ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವ ದಂಡಕ.

೫. **ವೃತ್ತನಾಮ :** ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪದ, ಒಂದು ಶ್ಲೋಕ, ಒಂದು ಪದ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕ ಈ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ
ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.

೬. **ಮುಂಡಿಗೆ :** ಪೌರಾಣಿಕ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಚಮತ್ಕಾರದ ನುಡಿಗಳು. ಇವು ಒಗಡಿನ
ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ.ಪ್ರಾಸವಿರುತ್ತದೆ.
ರಾಗತಾಳಗಳ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಹಾಡುಗಳಾಗಿವೆ.
ಉದಾ: ಕನಕದಾಸರ ಮುಂಡಿಗೆಗಳು

೨. **ಕಾವ್ಯ : ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧ.**
೧. ಪದ್ಯ ಕಾವ್ಯ
೨. ಗದ್ಯ ಕಾವ್ಯ
೩. ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯ

ತಾನು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಅನುಭವಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುವುದು.

- ❖ **ಪದ್ಯ ಕಾವ್ಯ** : ಪದ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾವ್ಯ.
- ❖ **ಗದ್ಯ ಕಾವ್ಯ** : ಗದ್ಯ ಶೈಲಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾವ್ಯ.
- ❖ **ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯ:** ಪದ್ಯ ಮತ್ತು ಗದ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾವ್ಯ.
  ಉದಾ: ಪಂಪನ ಆದಿಪುರಾಣ
  ಪೊನ್ನನ ಶಾಂತಿ ಪುರಾಣ

೩. **ನಾಟಕ:** ಗದ್ಯ ಅಥವಾ ಪದ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ನಟನೆ ಮತ್ತು ಮಾತುಗಳಿಂದ ಪಾತ್ರದಾರಿಗಳು
ರಂಗಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗುವ ಕಲೆ.

- ❖ **ಸುಖಾಂತ ನಾಟಕಗಳು** : ಜೀವನದ ಸಂತೋಷ ಸಂಭ್ರಮ. ಸೌಭಾಗ್ಯದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಣವಾದವುಗಳು.
- ❖ **ದುಃಖಾಂತ ನಾಟಕಗಳು** : ಜೀವನದ ನಿರಾಸೆ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳ ಭವಣೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನಾಟಕಗಳೇ ದುಃಖಾಂತ ನಾಟಕಗಳು.

ನಾಟಕದ ಪ್ರಕಾರಗಳು

೧. **ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳು:** ಪುರಾಣದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡ ನಾಟಕಗಳೇ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳು. ಉದಾ: ಕುವೆಂಪು–ಶೂದ್ರ ತಪಸ್ವಿ, ಕೆ.ವಾಸುದೇವಾಚಾರ್–ನಳದಮಯಂತಿ.

೨. **ಐತಿಹಾಸಿಕ ನಾಟಕಗಳು:** ಗತಿಸಿಹೋದ ಘಟನೆ, ವಸ್ತು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಚಿಸಿ ಮಾಡಿದ ನಾಟಕಗಳು ಉದಾ: ಪುಲಿಕೇಶಿ (ಶ್ರೀರಂಗ) ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ (ಕುವೆಂಪು)

೩. **ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳು:** ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಇಂದಿನ ಜನ ಜೀವನದ ರೀತಿ–ನೀತಿಗಳನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವ ನಾಟಕಗಳೇ.ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳು.ಉದಾ: ಪೋಲಿಕಿಟ್ಟಿ (ಕೈಲಾಸಂ) ಬಿರುಕು(ಪಿ.ಲಂಕೇಶ್)

೪. **ಗೀತ ನಾಟಕಗಳು:** ಗೀತೆಯನ್ನು (ಸಂಗೀತ) ತಳಹದಿಯನ್ನಾಗಿ ಉಳ್ಳದೃಶ್ಯ ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕಗಳೇ ಗೀತನಾಟಕಗಳು. ಉದಾ: ಕಿಸಾಗೋತಮಿ. ಶಬರಿ(ಪು.ತಿ.ನ).

೫. **ರೇಡಿಯೋ ನಾಟಕಗಳು:** ರೇಡಿಯೋ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ

ಆಲಿಸುವುದರಿಂದ ನಾಟಕದ ನೋಟವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಾಟಕಗಳು ರೇಡಿಯೋ ನಾಟಕಗಳು.

೬. **ಏಕಾಂತ ನಾಟಕಗಳು:** ಕಡಿಮೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ (ಅರ್ಧ ತಾಸಿನಿಂದ – ಒಂದು ತಾಸು) ಮುಗಿದು ಹೋಗುವ ನಾಟಕಗಳು: ಉದಾ: ಯಮನಸೋಲು(ಶ್ರೀರಂಗ) ಅಶ್ವಮೇಧ(ಶ್ರೀರಂಗ).

೭. **ಮಕ್ಕಳ ನಾಟಕಗಳು:** ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿಯೇ ಅಭಿನಯಿಸಲು ರಚಿತವಾದ ನಾಟಕಗಳು. ಉದಾ: ಆಲಿಬಾಬ ಮತ್ತು ನಲವತ್ತು ಮಂದಿ ಕಳ್ಳರು, ಸಿಂಡ್ರೆಲಾ.

೮. **ಪ್ರಹಸನಗಳು:** ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಅಸಾಂಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಮಾತು, ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಳ ವಿರೋಧಭಾಸಗಳನ್ನು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸಿ ನಗಿಸುವ ನಾಟಕಗಳೇ ಪ್ರಹಸನಗಳು.

೯. **ರುದ್ರನಾಟಕಗಳು:** ಭಯಾನಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಜೀವನದ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿ ದುಃಖಾಂತದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುವ ನಾಟಕಗಳೇ ರುದ್ರನಾಟಕಗಳು. ಗ್ರೀಕ್ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ. ಉದಾ: ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಯವರ ಗದಾಯುದ್ಧ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್ ಇತ್ಯಾದಿ.

೪. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ: **"**ಕಂದ ಪದ್ಯಗಳಂತೆ ವಚನಗಳು ಛಂದೋಬದ್ಧವಲ್ಲವಾದರೂ ಗದ್ಯದಂತೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದವೂ ಅಲ್ಲ. ಇವುಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಲಯಬದ್ಧತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹಾಡುಗಳಂತೆ ಹಾಕಲು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ". ಗದ್ಯದ ಸರಳತೆ ಪದ್ಯದಲಯವಿದೆ. ಉದಾ: ಬಸವಣ್ಣ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ವಚನಗಳು.

೫. ಕಥೆ: ಕಥೆಗಳ ವಿಧಗಳು

ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥೆಗಳು: ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಸಾಮ, ಮರುಹುಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳ ವಿವರಣೆಯಂತೆ ಪುರಾಣ ಕಥೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಥೆಗಳು: ಇತಿಹಾಸದ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ರಚಿಸಿದ ಕಥೆಗಳು, ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಮನದಟ್ಟಾಗುವಂತೆ ಹೇಳಲು ಕಥಾ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ರಚನೆಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

ಜನಪದ ಕಥೆಗಳು: ಜನಪದದಿಂದ ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಊರಿಂದ ಊರಿಗೆ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಹರಿದು ಬಂದ ಕಥೆಗಳು ದುಷ್ಟರನ್ನು ಅಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ತೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜನಪದದಲ್ಲಿ ಈ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದು ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಥೆಗಳು: ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದುಕಿನ ನೋವು–ನಲಿವು, ಕಷ್ಟ–ಕಾರ್ಪಣ್ಯ ಮುಂತಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿನ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಕಥೆಗಳು.

ನೀತಿ ಕಥೆಗಳು: ಮಾನವ ಜೀವನದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದು ನೀತಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವುದು ಇವುಗಳ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶ.

ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಕಥೆಗಳು: ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಮಾನವ ಸ್ವಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತವೆ. ಮನೋರಂಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ನೀತಿ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ.

ಸಾಹಸದ ಕಥೆಗಳು: ಸಾಹಸಮಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಥೆಗಳು. ಇಲ್ಲಿನ ನಾಯಕರು ಅಥವಾ ನಾಯಕಿಯರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅತಿಮಾನುಷ ಶಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಅತಿ ಮಾನುಷ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಥೆಗಳು: ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅವರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಥೆಗಳು.

ಮಲಗುವ ಸಮಯದ ಕಥೆಗಳು: ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಲಗಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಕಥೆಗಳು. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಲಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದ ಕಥೆಗಳು.

ಪ್ರೇಮ ಕಥೆಗಳು: ಪ್ರೇಮ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬರೆದ ಕಥೆಗಳು. ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರಣಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಗ, ಬಲಿದಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಪೋಷಕರ ನಡುವಿನ ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬರೆದ ಕಥೆಗಳು.

ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಗಳು: ಮಕ್ಕಳ ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಚಿತವಾದ ಕಥೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಭಾಷಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ, ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ, ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಂತೋಷ ನೀಡಲು ರಚಿತವಾದ ಕಥೆಗಳು.

ಆಧುನಿಕ ಕಥೆಗಳು: ಸಮಕಾಲೀನ ವಸ್ತುವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವಾಸ್ತವ ಕಥೆಗಳು ಆಧುನಿಕ ಯುಗದ ಫಲವಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಚಯದಿಂದಾಗಿ ಈ ಕಥೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವು.

ಹಾಸ್ಯ ಕಥೆಗಳು: ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಅಸಾಂಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಮಾತು ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಳ ವಿರೋದಾಭಾಸಗಳನ್ನು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸಿ ನಗಿಸುವ ಈ ಬಗೆಯ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯಪ್ರಸಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಧಾನವಾದುದಲ್ಲಿ.

ಉಪ ಕಥೆಗಳು: ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬುರುವ ಇತರ ಕಥೆಗಳೇ ಉಪ ಕಥೆಗಳು. ಉದಾ: ವಡ್ಡಾರಾಧನೆಯ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಪರಿಸರದ ಕಥೆಗಳು: ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಥೆಗಳು.

ಕಾಡಿನ ಕಥೆಗಳು: ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಬೋಧನೆಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಕಥೆಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀವನ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಜಲಚರದ ಕಥೆಗಳು: ಜಲಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಜೀವನ ಮತ್ತು ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗೆಗಿನ ಕಥೆಗಳು.

ಪ್ರವಾಸ ಕಥೆಗಳು: ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಕಥೆಗಳು. ತಾನು ಭೇಟಿಯಿತ್ತ ಸ್ಥಳದಿಂದ ತಾನಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗಿನ ಅನುಭವ.

ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆ: ಒಬ್ಬ ಸಾಧಕರ ಸ್ಮರಣೆಗಾಗಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೃತಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ: ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅರ್ಥೈಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ: ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ದಿಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ವಯೋಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ರಚಿತವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು.

ದೇಶ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳು: ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ರಚಿತವಾದ ಪದ್ಯಗಳು. ಇವು ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಐಕ್ಯತೆ ಮೂಡಿಸುತ್ತವೆ.

ನಾಡಗೀತೆಗಳು: ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಗೌರವ ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರ: ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ, ಸಿದ್ದಿಯನ್ನು ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸುವ ಕ್ರಮ. ಇದು ಸ್ಥೂಲ ಚಿತ್ರಣ. ಉದಾ: ಡಾ॥ ಎಸ್. ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ (ಕೆ.ಎಸ್. ರತ್ನಮ್ಮ)

ಆತ್ಮ ಕಥನ: ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಬರೆದು ಕೊಂಡರೆ ಅದು ಆತ್ಮಕಥನ. ಉದಾ: ಕುವೆಂಪುರವರ ನೆನಪಿನ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ : ವಿಸ್ತೃತ ಸುದೀರ್ಘ ವಿವರದ ಬರೆಹ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಥನಕವನ : ಕವನದ ಮುಖಾಂತರವೇ ಒಂದು ಘಟನೆಯನ್ನೋ, ಕಥೆಯನ್ನೋ ಓದಿಗರಿಗೆ ಕುತೂಹಲ ಮೂಡುವಂತೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಿಸಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನೊ, ಅನುಭವದ ನುಡಿಮುತ್ತನ್ನೋ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ಸು.ರಂ.ಎಕ್ಕುಂಡಿಯವರ "ಸಮಗ್ರ ಕಥನ ಕವನಗಳು"

ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ: ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಶೋಷಿತರ ನೋವು, ಕಷ್ಟ, ವೇದನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮತ್ತು ವಿರೋಧವನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ ಆ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಆ ಮೂಲಾಗ್ರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುವುದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಉದಾ : ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿಯ ಕಪ್ಪುಕಾವ್ಯ, ಮೂಕನಿಗೆ ಬಾಯಿ ಬಂದಾಗ ದೇವನೂರು ಮಹದೇವನವರ "ನನ್ನ ಜನಗಳು"

ಸಣ್ಣ ಕಥೆ : ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಜನರ ಬದುಕು–ಬವಣೆಗಳು, ಕ್ರೌರ್ಯ–ಶಾಂತಿಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನೆಲ, ಜಲ, ಭಾಷೆಗಳ ಅಭಿಮಾನ, ಪ್ರೀತಿ, ನಂಬಿಕೆ, ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯ ಎಲ್ಲೂ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಯ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿವೆ.ಜೀವನದ ನೈಜ ಅನುಭವ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಉದಾ : ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ರವರ "ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು" ಸಾರಾ ಅಬುಬಕ್ಕರ್‌ರವರ "ಚಪ್ಪಲಿಗಳು".

- **ಬೃಹತ್ ಕಾದಂಬರಿಗಳು:** ಬದುಕನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಕಾದಂಬರಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ನಿಸರ್ಗ–ನಾಗರಿಕತೆ, ಜೀವನ ಬಾಂಧವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.
  ಉದಾ : ಮರಳಿಮಣ್ಣಿಗೆ.
- **ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು:** ಉದಾ : ಅಂತರಂಗ
- **ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು:** ಕುಟುಂಬಜೀವನ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ, ಕಾಮ ಇವುಗಳನ್ನು ವಸ್ತುವಾಗುಳ್ಳ ಕಾದಂಬರಿಗಳು ಉದಾ: ಜೀವನಯಾತ್ರೆ (ಆ.ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯ)
- **ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು:** ಐತುಹಾಸಿಕ ವಸ್ತುವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಉಳ್ಳ ಕಾದಂಬರಿಗಳು
- **ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು** : ಧರ್ಮಗಳ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ರಚಿತವಾದ ಕಾದಂಬರಿಗಳೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾದಂಬರಿಗಳು
- **ಪತ್ತೆದಾರಿ ಕಾದಂಬರಿಗಳು** : ಒಂದು ಕೊಲೆಯ ಕೊಲೆಗಾರರನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ವಸ್ತುವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾ : ನಾಲ್ಕು ಬಳೆಚೂರುಗಳು
- **ವಿಮರ್ಶೆ** : ತನ್ನ ಮುಂದಿರುವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವುದು. ಒಂದು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟುವ ಪ್ರಯತ್ನ
- **ತೌಲನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ** : ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಕವಿಯ ಪ್ರತಿಭೆಯು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಆಯಾ ಕವಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಧಗಳು

ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು (ನಾಡ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ) : ಇವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಳಗಿನ ಪ್ರವಾಸದ ಅನುಭವವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ಡಾ॥ ಹಿರೇಮಲ್ಲೂರು ಈಶ್ವರ್‌ರವರ 'ಕವಿ ಕಂಡ ನಾಡು'

ಭಾರತಯಾತ್ರೆಯ ಪ್ರವಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು (ದೇಶೀಯ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ): ಭಾರತದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸದ ಅನಿಭವ ಪಡೆದು ರಚನೆಗೊಂಡಿವೆ.
ಉದಾ: ಜಿ. ಮರುಳ ಸಿದ್ದಯ್ಯರವರ 'ಭಾರತ ಪ್ರವಾಸ ಚಿತ್ರಗಳು'

ವಿದೇಶಿ ಯಾತ್ರೆಯ ಪ್ರವಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು : ವಿಶ್ವದ ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಟನೆ ಮಾಡಿ ರಚಿಸಿದ ಪ್ರವಾಸ ಪುಸ್ತಕಗಳು.

ಉದಾ : ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್ ರವರ "ಸಮುದ್ರ ದಾಚೆಯಿಂದ"

ಅನುವಾದ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ: ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ಉದಾ : ಹೆಚ್.ಎನ್. ಮಾಧವರಾವ್ ಅನುವಾದಿಸಿದ ಥಾರ್ ಹೆಯರ್ ಡಾಹಲ್ ರವರ "ಕಾಂಟಕೀಯ ಸಾಹಸ".

ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ : ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಕೊಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ಖಂಡ ಕಾವ್ಯ : ಮಹಾಕಾವ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಿರಿದಾಗಿದ್ದು ಕಥನ ಕವನಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ದೀರ್ಘಕವನ.

ಉದಾ : ಕುವೆಂಪುರವರ “ಚಿತ್ರಾಂಗಧಾ” ಕಾವ್ಯ.

ಸುನೀತ : ಇದು ೧೪ ಸಾಲಿನ ಪದ್ಯ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ‘ಸಾನೆಟ್’ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ ಪದ್ಯಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಉದಾ : ಕುವೆಂಪು, ಗೋಕಾಕ್‌ರು ರಚಿಸುವ ಸುನೀತಗಳು.

ದ್ವಿಪದಿ : ಎರಡು ಸಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಪದ್ಯ.

ತ್ರಿಪದಿ : ಮೂರು ಸಾಲುಳ್ಳ ಪದ್ಯ (ಜಾನಪದಗೀತೆಗಳು)

ಚೌಪದಿ : ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಳ್ಳ ಪದ್ಯ. ಉದಾ : ಕಂದ, ಸಾಗತ್ಯ, ವೃತ್ತಗಳು.

ವೃತ್ತ ಪದ್ಯಗಳು : ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಳ್ಳ ಪದ್ಯ. ಅಕ್ಷರ ಗಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದು ನಾಲ್ಕು ಪದಗಳು ಸಮವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಾಸ ಪದ್ಯಗಳು : ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಸಾಲಿನ ಮೊದಲು, ಮದ್ಯ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗುವುದೇ ಪ್ರಾಸಪದ್ಯಗಳು.

ಷಟ್ಪದಿಗಳು : ಆರು ಸಾಲುಳ್ಳ ಪದ್ಯಗಳು ಮಾತ್ರಾಗಣಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಪದ್ಯ. **ಉದಾ** : ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ “ಗದುಗಿನ ಭಾರತ”.

ಶತಕ ಸಾಹಿತ್ಯ : ನೂರು ಬಿಡಿ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯ.

ಉದಾ: ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥನ ‘ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ’.

ಸಾಂಗತ್ಯ : ಇದು ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಳ್ಳ ಪದ್ಯ. ಅಂಶಗಣ ಛಂದಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದೆ.

ಉದಾ : ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿಯ ‘ಭರತೇಶ ವೈಭವ’

ಜನಪದ ಗೀತೆ : ಜನರ ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಡುಗಳು.

- **ಕಾದಂಬರಿಗಳು** : ಇದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಭಾವರಿ ಪ್ರೇರಣೆಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕಾಲಿರಿಸಿತು.
  ಉದಾ: ‘ಸೂರ್ಯಕಾಂತ’
- **ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು:** ಇತ್ತೀಚಿನ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ, ಘಟನೆಗಳಿಗೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು. ಇವು ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಹಾಗೂ ಭವಿಷ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ರಚಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾ: ೩೭೦ನೇ ವಿಧಿಯ ರದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ನಾಣ್ಯಗಳ ಅಮಾನ್ಯೀಕರಣ.
- **ಪೀಠಿಕೆ ಲೇಖನಗಳು:** ಪೀಠಿಕೆ ಎನ್ನುವುದು ಯಾವುದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ದ್ವಾರವಿದ್ದಂತೆ. ಇವು ಯಾವುದೇ ಕೃತಿಯನ್ನು ಓದಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆಸಕ್ತಿ ಕೆರಳಿಸುತ್ತದೆ. ಪೀಠಿಕೆ ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಲೇಖನದ ಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಸಂಪಾದಕೀಯ ಬರಹಗಳು:** ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಆಧಾರಗಳ ಸಹಿತ ಬರೆಯುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- **ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಬರಹ:** ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಬರೆಯುವುದೇ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಬರಹ.
- **ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ:** ತಮ್ಮ ಕಾಯಕ ನಿಷ್ಠೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲು ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಭೇಧ ಬಾವವಿಲ್ಲದೆ ಮೇಲು ಕೀಳೆಂಬ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಶಿವಶರಣರು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನೇ ಅಂಕಿತವಾಗಿಸಿ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವೇ ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಉದಾ: ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು, ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳು.
- **ಶತಕ ಸಾಹಿತ್ಯ:** ನೂರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಿಡಿ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಶತಕ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಉದಾ: ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ ಇದು ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥನಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿದೆ.
- **ಮಹಾಕಾವ್ಯ:** ಇದು ಅಭಿನಯ ರಹಿತವಾದುದು, ಕಥಾತ್ಮಕವಾದುದು ಮತ್ತು ಛಂದೋಬದ್ದವಾದುದು. ಇದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಕಾಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ: ಇದನ್ನು ಜಾಹಿರಾತು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬಳಕೆದಾರರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ಗುರ್ತಿಸಬಹುದು. ವಸ್ತು & ಬಳಕೆದಾರರ ಮಧ್ಯ ವ್ಯವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ,

೧) **ಸಿನಿಮಾ ಸಾಹಿತ್ಯ:** ಮಜ ಕೊಡುವ ಸಾಹಿತ್ಯ
೨) **ಧಾರಾವಾಹಿ ಸಾಹಿತ್ಯ:** ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಸಾಹಿತ್ಯ
೩) **ಪತ್ರಿಕಾ ಸಾಹಿತ್ಯ:** ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
೪) **ಪ್ರಕಾಶಕರ ಸಾಹಿತ್ಯ:** ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದು.
೫) **ಮಾರಾಟ ಸಾಹಿತ್ಯ:** ಜಾಹಿರಾತಿನಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯ
೬) **ಅರಿವು ಸಾಹಿತ್ಯ:** ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ, ಸಾಕ್ಷರತೆ, ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.
೭) **ದೇಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ:** ಇದು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಒಂದು ಕ್ರಮ.
೮) **ಚಳುವಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯ:** ಹೋರಾಟ, ಬೃಹತ್ ಸಭೆ, ಘೋಷಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ವೈಧಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ: ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕವಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ವೈದಿಕಮತವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಲು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಮುಟ್ಟಲು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲು ಮುಂದಾದಾಗ ಇದು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಉದಾ: ನಾಗವರ್ಮ, ದುರ್ಗಸಿಂಹ, ರುದ್ರಭಟ್ಟ ಮುಂತಾದವರು ರಚಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ.

ಚಿಂತನಾ ಬರಹಗಳು: ರೂಪಾಂತರ & ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆಯುವುದಾಗಿದೆ.

- **ಕೃಷಿ ಸಾಹಿತ್ಯ:** ಆರಂಭಿಕ ಕೃಷಿ ಸಂಘಗಳ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ವಹಿವಾಟಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಂಗಗಳವರೆಗಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಕುಟುಂಬ, ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ದಾಖಲೆಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- **ಕೈಪಿಡಿ:** ಇವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ. ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ವಿಷಯದ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

- ❖ **ಕರಪತ್ರ:** ಜಾಹಿರಾತಿನಂತೆ ಕೈಯಿಂದ ವಿತರಿಸಬೇಕಾದ ಸಣ್ಣ ಮುದ್ರಿತಹಾಳೆ. ನಿರ್ಧಿಷ್ಟ ಕಂಪನಿ, ಸೇವೆ ಅನ್ನು ಜಾಹಿರಾತು ಮಾಡಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ❖ **ಪ್ರಣಾಣಿಕೆ:** ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಂಘಟನೆಯ ಅದರ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿಯಾಗಿದೆ. ಉದಾ: ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- ❖ **ಪುಸ್ತಕಗಳು:** ಒಂದು ಉತ್ಪನ್ನ ಅಥವಾ ಸೇವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಣ್ಣ ಪುಸ್ತಕ.
- ❖ **ಮಡಿಕೆ ಪತ್ರಗಳು:** ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮುಚ್ಚಿದ ಕವರಿಂಗ್ ಇದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಫೈಲ್‌ಗಳು ಒಂದೆಡೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡಬಹುದು.
- ❖ **ಪದಕೋಶ:** (ನಿಘಂಟು): ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳು & ನಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಪುಸ್ತಕ. ಇದರ ರಚನೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ❖ **ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ:** ವಾಸ್ತವಿಕತೆ, ಅಸ್ತಿತ್ವ, ಜ್ಞಾನ, ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಕಾರಣ ಮನಸ್ಸು & ಭಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದಂತಹ ಸಾಮಾನ್ಯ & ಮೂಲಭೂತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉಪ ಸಂಹಾರ: ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಳಪ್ರಕಾರಗಳು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ. ಸಹೃದಯರು ತಮ್ಮ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕಗಳೂ ಆಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲೆಮರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಹೊರಬರಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಹೊಸ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗೂ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಜಾಗತೀಕರಣದ ಆಗಮನವೂ ಸಹ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಒಳಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸು, ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಲೂ ಸಹ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಅವರ ಕಲ್ಪನೆ, ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಕಾರ–ವಿಕಾರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಾಷೆಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಕೌಶಲ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಕಂಡದ್ದು, ಕೇಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ರೂಪ, ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಭಾಷೆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಲಕ್ಷಣ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಳಪ್ರಕಾರಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ನೀಡುವುದು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು: ಈ ಪತ್ರಕೆಯ ತಯಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ, ಭಾಷಾ ಸಹಶಿಕ್ಷಕರು, ಜಿ.ಜಿ.ಹೆಚ್.ಎಸ್, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ, ಡಾ॥ ಪ್ರತಿಮಾ. ಬಿ.ಕೆ. ಮತ್ತು ಸಹಕರಿಸಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ನಮನಗಳು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

೧. ಕೆ.ಎಸ್. ವಿಜಯಕುಮಾರ್– ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ
೨. ಕನ್ನಡ ವಿಷಯ ವಿಶ್ವಕೋಶ–೨೦೦೫ ಪ್ರಕಟಣೆ, ಕುವೆಂಪು ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮೈಸೂರು
೩. ಅನುಸೂಯ.ವಿ.ಪಿರಗಿ– ಮಾತೃ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ತತ್ವ & ಬೋಧನಾ ಮಾರ್ಗ
೪. ಆರ್.ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ ಶಿವಶರಣೆಯರ ವಚನಗಳು
೫. ರಂ.ಶ್ರೀ ಮುಗಳಿ –ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ
೬. ತ.ಸು. ಶ್ಯಾಮರಾಯರು –ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ
೭. ಚಿ.ಸಿ. ನಿಂಗಣ್ಣ–ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕೋಶ
೮. ಪಿ. ಲಂಕೇಶ್ – ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನವ್ಯತೆ
೯. ಕೆ. ಶಿವರಾಮಕಾರಂತ –ಯಕ್ಷಗಾನ, ಗೀತನಾಟಕಗಳು
೧೦.ಕನ್ನಡ ಕಸ್ತೂರಿ– ೮,೯,೧೦ ನೇ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ
೧೧. ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ– ಛಂದೋಮಿತ್ರ
೧೨.ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೌರಭ– ಪ್ರಕಟಣೆ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
೧೩.ಡಾ. ಎಚ್. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ – ತೌಲನಿಕ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ
೧೪.ಟಿ.ಪಿ. ಅಶೋಕ– ಹೊಸಹೆಜ್ಜೆ ಹೊಸಹಾದಿ
೧೫. ಕೆ.ವಿ.ನಾರಾಯಣ – ತೊಡಕುಗಳು
೧೬.ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ– ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ
೧೭.ಡಾ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಹಾವನೂರ– ಹೊಸಗನ್ನಡ ಅರುಣೋದಯ
೧೮.ಎಂ. ಮರಿಯಪ್ಪ ಭಟ್ಟ–ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ
೧೯.ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತುಕೋಟಿ–ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗಾತಿ
೨೦.ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ. ಸಂಪುಟ–೨ ಪ್ರಸಾಂಗ, ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು.